

Обставини справи

Справа стосувалася провадження, щодо якого національний суд не звернувся до Суду Європейського Союзу за попереднім рішенням.

Заявником у справі є Heinz-Günter Gondert, громадянин Німеччини, який народився в 1949 році та проживає у місті Bingen (Німеччина). Пан Gondert був партнером у німецькому офісі міжнародної юридичної компанії, зі штаб-квартирою у Великій Британії, до виходу на пенсію у 2014 році.

У лютому 2014 року він подав позов проти юридичної компанії щодо її пенсійної програми, стверджуючи, що його становище відрізняється від становища молодших партнерів. У квітні 2014 року регіональний суд Франкфурта-на-Майні ухвалив рішення на користь заявника і постановив, що така різниця в ставленні не може бути виправдана.

Однак у червні 2016 року апеляційний суд Франкфурта-на-Майні скасував це рішення і відхилив позов. Суд визнав, що заявник зазнав менш сприятливого ставлення порівняно з партнерами, народженими після квітня 1950 року, проте дійшов висновку, що така різниця у ставленні була виправданою відповідно до права ЄС. Апеляційний суд відмовив заявнику у наданні дозволу на оскарження з питань права.

Заявник подав скаргу на цю відмову до Федерального суду, стверджуючи, що Апеляційний суд не звернувся за попереднім рішенням до Суду Європейського Союзу (далі - СЄС), та просив Федеральний суд зробити таке звернення. Федеральний суд відмовив заявникові у наданні дозволу на касаційне оскарження, зазначивши у своєму стислому мотивуванні, що підстав для допуску касаційної скарги не вбачається, та що він розглянув питання щодо обов'язку звернення до СЄС за попереднім рішенням.

Федеральний конституційний суд відмовив у прийнятті конституційної скарги заявника до розгляду без наведення мотивів.

Оцінка Суду

Насамперед Суд нагадав, що хоча саме національні суди мають повноваження тлумачити й застосовувати національне право, а також вирішувати, чи є необхідним звернення із запитом про попереднє рішення до СЄС, відмова у такому зверненні за певних обставин може порушувати справедливість провадження.

Обов'язок національних судів обґрунтовувати свої рішення та ухвали спрямований на забезпечення можливості для сторін усвідомити зміст і підстави прийнятого судового акта, що виступає важливою гарантією захисту від свавілля. Крім того, він має на меті продемонструвати сторонам, що їх було почуто, сприяючи тим самим більш добровільному прийняттю ними відповідного рішення.

Суд зазначив, що у випадку, коли сторона просила національний суд, рішення якого не підлягали подальшому оскарженню, звернутися до СЄС із запитом про

попереднє рішення, а цей суд відмовив у такому зверненні, він мав навести мотиви такої відмови відповідно до практики СЄС.

ЄСПЛ виснував, що національні суди не надали підстав для відмови у зверненні до СЄС для ухвалення попереднього рішення незважаючи на його точне прохання та детальні доводи з цього приводу. У своїй відмові у дозволі на оскарження з питань права Федеральний суд зазначив, що він розглянув питання про те, чи мав він обов'язок звернутися до СЄС за попереднім рішенням, але не вказав причин, чому він вважав таке звернення непотрібним. Окрім того, Федеральний суд не вказав, відповідно до критеріїв CILFIT, чи вважав він питання, порушені заявником, нерелевантними, чи було відповідне положення ЄС вже витлумачено СЄС, чи було правильне застосування права ЄС настільки очевидним, що не залишало місця для будь-яких обґрунтованих сумнівів.

Відповідно, було порушення статті 6 Конвенції.

Висновок

Порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).

Рішення в цій справі ухвалене Палатою 16 грудня 2025 року й набуло статусу остаточного 16 березня 2026 року відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.